

Poistenie v priemysle

Každý priemyselný podnik by mal pamätať na tri základné piliere poistenia:

1. poistenie majetku,
2. pripoistenie prerušenia prevádzky,
3. poistenie zodpovednosti za škodu.

Poistenie majetku podniku

Nehnutelný (budovy, haly, vedľajšie stavby) a hnutelný majetok (výrobné zariadenia, inventár, zásoby) sa podľa medzinárodného štandardu poisťuje dvomi spôsobmi, a to proti vymenovaným nebezpečenstvám alebo proti všetkým nebezpečenstvám. Poistenie majetku proti vymenovaným nebezpečenstvám zahŕňa krytie proti taxatívne vymenovaným rizikám: požiar, blesk, výbuch a zrútenie lietadla alebo jeho častí – základný balík rizík, bez ktorého nemožno poistenie majetku uzavrieť. Rozšírené krytie zahŕňa: vodu z vodovodného potrubia, všetky živelné riziká, ako víchrica, krupobitie, lavínu, pád stromov a stožiarov a pod., náraz vozidla, aerodynamický tresk, odcudzenie – krádež vlámaním, lúpež, vandalizmus a tzv. katastrofické riziká – povodeň, zemetrasenie, výbuch sopky, zosuv pôdy atď. Uvedené riziká sa dojednávajú jednotlivito alebo ako celý balík. V poslednom čase sa už aj na Slovensku začína používať modernejší prístup, poistenie proti všetkým nebezpečenstvám, ktoré chráni podnik komplexnejšie, poistené je všetko, čo nie je vylúčené. Rôznymi stupňami krytia proti všetkým nebezpečenstvám možno do poisťovnej zmluvy zahrnúť aj poistenie lomu stroja a elektronických zariadení proti rozbitiu, pokazeniu nešikovnosťou obsluhy alebo neodborným zásahom, prepätiu, ale aj politickým rizikám, ako je vojna alebo terorizmus alebo zlomyseľné poškodenie, keby napr. štrajkujúci robotníci začali rozbíjať zariadenie.

Ako stanoviť poisťné sumy?

Poisťné plnenie pri poistení majetku by malo zodpovedať skutočným nákladom na obnovenie alebo znovuobstaranie poškodenej alebo zničenej veci. Hovoríme o poistení na novú hodnotu. Pri stanovení hodnoty novej veci si ako poisťnú sumu jednoducho zvolíte kúpnu cenu. Keď potrebujete stanoviť poisťnú sumu staršej veci, mali by ste vychádzať z ceny novej veci rovnakého alebo porovnateľného

charakteru a kvality, ktorú možno kúpiť v súčasnosti na trhu. Pri stanovení cien nehnuteľností sa používa vychodisková hodnota v znaleckom posudku, nové ceny pre potreby poistenia si môžete vypočítať orientačne na základe metodiky, ktorá zohľadňuje druh stavby podľa jednotnej klasifikácie stavebných objektov (JKSO), kvalitu zvislej nosnej konštrukcie a jednotkové ceny za m³.

Zvislá nosná konštrukcia	Murovaná	Betónová monolitická	Betónová prefabrikovaná	Kovová	Drevená
Haly občianskej výstavby v €/m ³	200	210	210	210	150
Haly pre výrobu a služby v €/m ³	185	210	195	130	120
Budovy pre výrobu a služby v €/m ³	215	245	255	260	120
Veže, silá, vodojemy, komíny v €/m ³		370		380	
Nádrže, zberné nádrže čistiarň, zásobníky v €/m ³	480	210	165	715	170
Ostatné pozemné objekty: špeciálne jednoduché objekty (voliéry, uzavreté výbehy) v €/m ³	45	55	55	60	32
Skleníky v €/m ³	55	60	60	75	32
Oporné steny v €/m ³	205	285			
Ploty v €/m	150	650	430	165	32
Garáže a vedľajšie stavby v €/m ²	360	360	360	360	360

Zdroj: www.poistenie.sk

Poistenie prerušenia prevádzky – šomážne poistenie

V prípade poškodenia alebo zničenia majetku požiarom, povodňou alebo inou majetkovou škodou sa výroba dočasne zastaví, čo spôsobí následné finančné straty na zisku a podnik musí naďalej znášať stále (fixné) náklady – výdavky, ktoré musí platiť napriek tomu, že nevyrába, najmä mzdy, nájomné, leasingové a úverové splátky atď. Tieto finančné straty možno pokryť poistením prerušenia prevádzky – business interruption, inak nazývaným šomážne poistenie. Stanoví sa doba ručenia, zväčša 12 mesiacov, počas ktorej poisťovňa plní záväzok. Spoluúčasť pri plnení sa určuje v dňoch, obvykle 2 až 7 dní.

Poistenie zodpovednosti za škodu

Podstata poistenia zodpovednosti za škodu spočíva v tom, že poistený je chránený proti finančným následkom škody na majetku alebo na zdraví, ktorú môže spôsobiť tretej osobe a za ktorú zodpovedá podľa zákona alebo iných právnych predpisov. Poisťné plnenie nikdy nedostane poistený – škodca, ale poškodený.

Zdroj: www.poistenie.sk

Poistovanie zodpovednostných rizík je na slovenskom trhu málo frekventované, čo súvisí s nízkym právnym vedomím prípadných poškodených, ktorým nenapadne uplatňovať si náhradu škody. Akým poistením možno toto riziko pokryť a čo sa môže stať?

Zodpovednosť z prevádzkovej činnosti

Obchodný partner z Nemecka si pri návšteve v slovenskom podniku nešťastnou náhodou na schodoch zlomí nohu s trvalými následkami a bude si vymáhať stovky tisíc eur.

Zodpovednosť za výrobok

Súčiastka vyrobená v slovenskej továrni bude namontovaná do robota niekde v Japonsku, robot spôsobí škodu na zdraví – zmrzačí robotníka – a zistí sa skrytá chyba v slovenskej súčiastke, následkom ktorej sa stala škoda; vzápätí bude vznesený nárok na náhradu škody voči slovenskému výrobcovi. Bude potrebné platiť odškodné, právnikov, znalcov a expertov. To všetko stojí veľké peniaze, niekedy milióny eur.

Zodpovednosť za prevzaté veci

Oprávnenská spoločnosť prevezme od zákazníka stroj s veľkou hodnotou na opravu, údržbu či úpravu a tento stroj sa zničí alebo poškodí. Zodpovednosť znáša oprávnenská spoločnosť.

Regresné nároky zdravotných poisťovní

V posledných rokoch sa stáva pravidlom, že pri škode na zdraví „s cudzím zavinením“ zdravotná poisťovňa dôsledne uplatňuje u škodcu regresný nárok na preplatenie liečebných nákladov. Toto sa týka aj pracovných úrazov zamestnancov, keď zdravotná poisťovňa vnáša nárok na náhradu škody voči zamestnávateľovi.

Zodpovednosť za škodu štatutárnych zástupcov podniku

Vrcholový manažér podniku rozhodne o nákupe výrobnéj linky za 5 mil. eur, po čase je obvinený akcionármi, že podobný stroj mohol dostať za cenu 2,5 mil. eur a je voči nemu vznesený nárok na náhradu škody.

Obráťte sa na nezávislých odborníkov

Chcete sa o poisťky starať svojpomocne alebo prostredníctvom odborníkov? Optimálne je zveriť sa do starostlivosti poisťovacieho makléra. Táto možnosť nielen šetrí čas a starosti, ale spravidla aj peniaze, pretože kvalifikovaný poisťovací maklér po analýze rizika – risk management – vyloží karty na stôl a hľadá čo najširšie poistné krytie za čo najlepšiu cenu. Následne sa stará o zmeny v poistných zmluvách, likvidáciu poistných udalostí a celý servis, navyše pravidelne najmenej jedenkrát ročne prehodnocuje poistné programy. Robí to tak aj váš maklér? Problém je rozoznať, či je maklér naozaj odborne dostatočne zdatný, aby sa dalo na neho spofahnúť. Výberu makléra sa oplatí venovať čas a osobitný prístup. Zistíte si referencie, opýtajte sa na dĺžku praxe, vypočujte si jeho prezentáciu o tom, aký rozsah služieb bude zabezpečovať. Na našom mladom poistnom trhu je chronický nedostatok naozajstných odborníkov, ich služby oceníte najmä po poistnej udalosti – vtedy sa ukáže, či je poistenie optimálne ošetrené.

Ing. Peter Šimko

www.poistenie.sk

atp | journal